

چوب معلم

حقوق دانش آموز چه جایگاهی در نظام آموزش وپرورش دارد؟

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

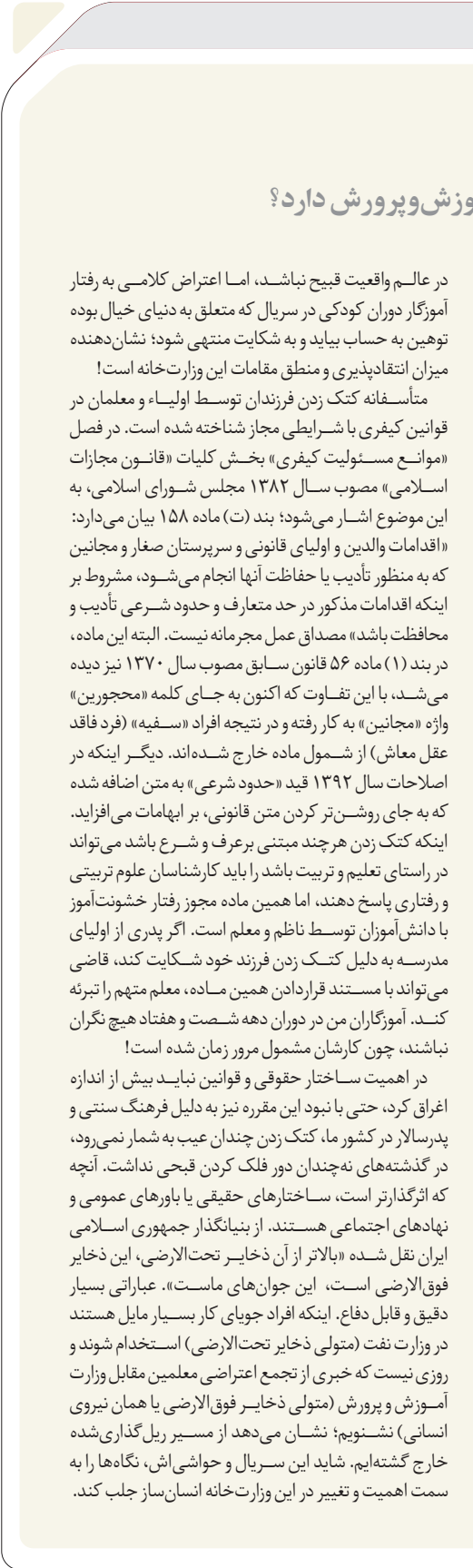
اصطلاحات «دهه شصت» به اندازه کافی بکار رفته است اما به نظر می‌رسد حالا حالاها از پیامدهای اجتماعی این دهه که خود تحت تأثیر دور خداد بزرگ انقلاب و جنگ بود، گزیر و گریزی نیست. به دلیل افزایش جمعیت ناشی از شعارهای انقلابی، مدارس این دهه مملو از دانش‌آموز می‌شود. فرهنگ آموزشی خشن دوران گذشته، در کنار کمبود امکانات؛ اولیای مدارس را به سمت اداره یادگانی این مراکز برد. نگارنده تجربه تحصیل در همین دوران را دارد. در دبستان این موارد رواج داشت: کوبیدن خط‌کش در کف دست به دلیل تأخیر در ورود به مدرسه، فشاردادن خودکار لای انگشت یا سیلی زدن به دانش‌آموزان بی‌نظم، چسباندن دست محصل درس‌نخوان به لوله آب داغ رادیاتور در کنار کلمات توهین‌آمیز، ساده‌ترین تنبیهات بود. در مقطع راهنمایی به همه معلم‌ها همراه جعبه فلزی گچ و تخته پاک‌کن، یک تکه شلنگ گاز سی سانتیمتری هم داده می‌شد که در مواردی نیز مورد استفاده قرار گیرد. در ایام دبیرستان که میانه‌اش هم‌زمان با تحولات اجتماعی-سیاسی سال ۱۳۷۶ شد، فضا کمی تغییر کرد و صندوق انتقادات و پیشنهاده‌ها به دیوار راهرو نصب شد؛ ولی همچنان کتک زدن امری متعارف بود.

خشونت عریان (ضرب) بخشی از فشار بر دانش‌آموزان بود؛ مهم‌تر از کتک زدن، به‌کاربردن کلمات توهین‌آمیز (شتم) توسط اولیای مدرسه است. محترمانه‌ترین الفاظ برای دشنام، نام حیوانات بود که اگر آسیب‌شناسی شود، ریشه نامهربانی با حیوانات، همین فرهنگ عمومی حیوان‌ستیز است که در ضرب‌المثل‌هایی چون «سار خورده افعی شده»، «عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود»، «گوشت را دادن دست گربه»، «سگی که پارس می‌کند گاز نمی‌گیرد»، «خدا خر را شناخت به او شاخ نداد» و… بسیار دیده می‌شود. نوع دیگر خشونت آموزشی، تقسیم و درجه‌بندی دانش‌آموزان با توجه به رشته تحصیلی است: دانش‌آموزان گرایش ریاضی فیزیک (شهروند درجه یک)، تجربی (شهروند درجه دو) و ادبیات و علوم انسانی (شهروندان در چه سه). بهانه نوشتن این یادداشت شکایت مقامات آموزش و پرورش از عوامل مجموعه «افعی تهران» است. در سکانسی از سریال، دانش‌آموزی (پیمان معادی) پس از سال‌ها معلم خود را می‌بیند و به رفتار او در دوران مدرسه سخت معترض می‌شود. اینکه دشنام و کتک زدن دانش‌آموز

رویداد بین‌الملل

تصویب قطعنامه توصیه به پذیرش فلسطین در مجمع عمومی سازمان ملل

گروه خبر: روزگذشته مجمع عمومی سازمان ملل متحد با ۱۴۳ رای مثبت، ۹ رای منفی و ۲۵ رای ممتنع به قطعنامه‌ای رای داد که براساس آن به شورای امنیت توصیه می‌شود با نگاه مثبت به درخواست عضویت فلسطین در سازمان ملل متحد رای بدهد. این قطعنامه همچنین حقوق و امتیازهای جدیدی برای فلسطین در سازمان ملل متحد در نظر می‌گیرد؛ از جمله اینکه دولت فلسطین حق حضور در جلسات مجمع عمومی را پیدا می‌کند، هر چند تا زمان عضویت کامل در سازمان ملل حق رای نخواهد داشت. فلسطین از سال ۲۰۱۲ به‌عنوان دولت ناظر غیرعضو در سازمان ملل متحد پذیرفته‌شده است. مجمع عمومی در این قطعنامه آورده است که «نتیجه گرفتن کشور فلسطین باید به عضویت کامل پذیرفته‌شود.» اسرائیل و ایالات متحده آمریکا از جمله ۹ کشوری بودند که به این قطعنامه رای منفی دادند. تصمیم‌گیری نهایی در مورد پذیرش فلسطین در سازمان ملل متحد، بر عهده شورای امنیت است

در عالم واقعیت قبیح نباشد، اما اعتراض کلامی به رفتار آموزگار دوران کودکی در سریال که متعلق به دنیای خیال بوده توهین به حساب بیاید و به شکایت منتهی شود؛ نشان‌دهنده میزان انتقادپذیری و منطق مقامات این وزارت‌خانه است! متأسفانه کتک زدن فرزندان توسط اولیاء و معلمان در قوانین کیفری با شرایطی مجاز شناخته شده است. در فصل «موانع مسئولیت کیفری» بخش کلیات «قانون مجازات اسلامی» مصوب سال ۱۳۸۲ مجلس شورای اسلامی، به این موضوع اِشْثار می‌شود؛ بند (ت) ماده ۱۵۸ بیان می‌دارد: «اقدامات والدین و اولیای قانونی و سرپرستان صغار و مجانین که به منظور تأدیب یا حفاظت آنها انجام می‌شود، مشروط بر اینکه اقدامات مذکور در حد متعارف و حدود شرعی تأدیب و محافظت باشد» مصداق عمل مجرمانه نیست. البته این ماده، در بند (۱) ماده ۵۶ قانون سابق مصوب سال ۱۳۷۰ نیز دیده می‌شد، با این تفاوت که اکنون به جای کلمه «محرورین» واژه «مجانین» به کار رفته و در نتیجه افراد «سقیه» (فرد فاقد عقل معاش) از شمول ماده خارج شده‌اند. دیگر اینکه در اصلاحات سال ۱۳۹۲ قید «حدود شرعی» به متن اضافه شده که به جای روشن‌تر کردن متن قانونی، بر ابهامات می‌افزاید. اینکه کتک زدن هرچند مبتنی بر عرف و شرع باشد می‌تواند در راستای تعلیم و تربیت باشد را باید کارشناسان علوم تربیتی و رفتاری پاسخ دهند، اما همین ماده مجوز رفتار خشونت‌آموز با دانش‌آموزان توسط ناظم و معلم است. اگر پدری از اولیای مدرسه به دلیل کتک زدن فرزند خود شکایت کند، قاضی می‌تواند با مستند قراردادن همین ماده، معلم متهم را تبرئه کند. آموزگاران من در دوران دهه شصت و هفتاد هیچ نگران نباشند، چون کارشان مشمول مرور زمان شده است!

در اهمیت ساختار حقوقی و قوانین نباید بیش از اندازه اغراق کرد، حتی با نبود این مقرره نیز به دلیل فرهنگ سنتی و پدرسالار در کشور ما، کتک زدن چندان عیب به شمار نمی‌رود، در گذشته‌های نه‌چندان دور فلک کردن قبحی نداشت. آنچه که اثرگذارتر است، ساختارهای حقیقی یا باورهای عمومی و نهادهای اجتماعی هستند. از بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران نقل شده «بالاخر از آن ذخایر تحت‌الارضی، این ذخایر فوق‌الارضی است، این جوان‌های ماست». عباراتی بسیار دقیق و قابل دفاع. اینکه افراد جویای کار بسیار مایل هستند در وزارت نفت (متولی ذخایر تحت‌الارضی) استخدام شوند و روزی نیست که خبری از تجمع اعتراضی معلمان مقابل وزارت آموزش و پرورش (متولی ذخایر فوق‌الارضی یا همان نیروی انسانی) نشنویم؛ نشان می‌دهد از مسیر ریل‌گذاری‌شده خارج گشته‌ایم. شاید این سریال و حواشی‌اش، نگاه‌ها را به سمت اهمیت و تغییر در این وزارت‌خانه انسان‌ساز جلب کند.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

جنگ داخلی اصولگرایان در انتخابات بی‌رقیب ادامه دارد

خروجی خالص‌سازی

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

دور دوم انتخابات مجلس شورای اسلامی روز گذشته در ۲۲ حوزه انتخابیه برگزار شد. دور اول این رقابت سیاسی حضور ۲۵ میلیون نفر از ۶۱ میلیون واجد شرایط رای‌به خوددیدوباید منتظر مانیم تا مشخص شود که میزان مشارکت در دور دوم به چه صورت خواهد بود. این انتخابات در حالی برگزار شد که از آن به‌عنوان یکی از مراحل روند خالص‌سازی یاد می‌شود. این مسیر که از انتخابات مجلس ۹۸ آغاز شد، در ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ صعود کرد و در مجلس دوازدهم اوج گرفت. نکته شاخص این دوره از انتخابات، دعوای اصولگرایان بود. به‌رغم اینکه تمامی طیف اصولگرایان از سنتی تا نواصولگرایان و رادیکال‌ها مانعی برای شرکت در انتخابات و حضور در مجلس نداشتند، صحنه‌های عجیبی در جریان مبارزات سیاسی درون گروهی خود رقم زدند؛ از ادعای افشاکری راجع به فرزندان رئیس مجلس، شایعه گرفتن ۱۴۰ سکه توسط یکی از نمایندگان تا تأثیر روابط فامیلی در بستن لیست نیروهای انقلاب و در آخر، افشای گردش مالی مؤسسه مصاف.

▼ **شرکت رهبری در انتخابات و تاکید بر حضور در دور دوم**

آیت‌الله خامنه‌ای طبق سنت همیشگی، در اولین دقایق آغاز رای‌گیری، با حضور در حسینیه امام خمینی (ره) در انتخابات شرکت کردند. بر خلاف انتخابات‌های پیشین که مقام رهبری همیشه رای خود را در صندوق شماره ۱۱۰ می‌انداختند، این بار تجهیزات رای‌گیری الکترونیک به حسینیه امام خمینی برده شد. رهبری پس از شرکت در انتخابات، گفتند: «مرحله اول و دوم انتخابات هیچ فرقی با هم ندارد؛ همان اهمیتی که مرحله اول دارد، در مرحله دوم هم دارد. شما در مرحله اول تعدادی را انتخاب کردید و به مجلس فرستادید، لکن ظرفیت همچنان تمام‌نشده است؛ در مرحله دوم، ظرفیت را تکمیل می‌کنید؛ اگر چنانچه ما آنجا هم شرکت کردیم، فرض کنید در تهران یا در هر شهر دیگری تعدادی را انتخاب کردیم، و بقیه‌هم ماندند و شرکت نکردیم، در واقع کار را کانه نیمه‌تمام رها کردیم؛ بنابراین اهمیّت مرحله دوم کمتر از مرحله اول نیست. ان‌شاءالله که مردم عزیزمان، همه شرکت کنند و رأی بدهند و مجلس را تکمیل کنند؛ هر چه رأی بیشتر باشد، مجلس قوی‌تر است، هر چه مجلس قوی‌تر باشد امکان کار در کشور بیشتر است.»

▼ **حضور رئیسی در شهرک صالح آباد**

سیدابراهیم رئیسی که پیش از این در سفر به قم بود، پس از بازگشت به تهران، در مسجد جامع حضرت صاحب‌الزمان (عج) شهرک صالح‌آباد در

انتقاد مراجع تقلید قم در دیدار با رئیس جمهور

به مردم فشار نیاورید

گروه خبر: روز پنجشنبه ۲۰ اردیبهشت بود که ابراهیم رئیسی، رئیس دولت سیزدهم در ادامه سفرهای استانی خود، برای دومین بار وارد قم شد؛ سفری که روز گذشته یعنی جمعه ۲۱ اردیبهشت هم به پایان رسید. در این سفر برخی وزرا و معاونان رئیس‌جمهور از جمله وزیر ارتباطات، راه و شهرسازی، بهداشت، اقتصاد، ورزش، کشاورزی، آموزش و پرورش، رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست، رئیس سازمان انرژی اتمی و معاون امور زنان و خانواده به همراه رئیس دفتر رئیس‌جمهور و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت نیز حضور داشتند.

در جریان این سفر، رئیس‌جمهور با تعدادی از علما و مراجع قم از جمله آیت‌الله جوادی آملی، آیت‌الله شبیری‌زنجانی، آیت‌الله نوری‌همدانی، آیت‌الله جعفر سبحانی و آیت‌الله مکارم‌شیرازی، دیدار و گفت‌وگو کرد. بخش مهمی از دیدار رئیسی با مراجع تقلید قم با تاکید مراجع بر مسائل فرهنگی و رفتار محترمانه با شهروندان در کنار ضرورت بهبود وضعیت معیشتی مردم به‌عنوان مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور گذشت.

▼ **اهتمام برابر نسبت به جمهوریت و اسلامیت**

سخنان روز گذشته آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار با رئیس‌جمهور از جمله همین موارد بود. او در این دیدار، تاکید کرد که راهکار حل مسائل و مشکلات فرهنگی کشور تدبیر، تشویق و کارهای فرهنگی است و در این مسائل فشار آوردن فایده‌ای ندارد. او به گرانی اقلام خوراکی و کوچک شدن سفره‌های مردم هم اشاره و این پرسش را مطرح کرد که چه دلیلی دارد بعضی از اقلام خوراکی تا این اندازه گران باشد؛ «دولت باید راهکاری برای جلوگیری از گرانی افسارگسیخته بیابد».

مکارمشیرازی این راه هم گفت که اجازه مسکن فشار بسیار سنگینی بر مردم وارد می‌کند و دولت باید این مسئله را کنترل کرده و راهکاری برای آن بیابد چراکه مسکن نقش مهمی در رضایت مردم دارد. این مرج تقلید، نظام سیاسی کشور را متشکل از جمهوریت و اسلامیت دانست و تاکید کرد که به جمهوریت و اسلامیت باید به یک میزان اهتمام داشت. مکارمشیرازی، حضور مردم در صحنه‌های نظام با وجود مشکلات معیشتی و اقتصادی را سبب بطلان توطئه‌های دشمنان در ایجاد یأس و ناامیدی دانست.

▼ **فقر را ریشه‌کن کنید**

آیت‌الله جوادی آملی یکی دیگر از مراجع تقلید ساکن قم بود که روز گذشته رئیس‌دولت سیزدهم با او دیدار کرد. تاکید جوادی آملی بر حفظ کرامت مردم یکی

گزارش دو

گزارش یک

جنگ داخلی اصولگرایان در انتخابات بی‌رقیب ادامه دارد

خروجی خالص‌سازی

دور دوم انتخابات مجلس دوازدهم شرکت کرد. رئیس‌جمهور پس از شرکت در مرحله دوم انتخابات مجلس شورای اسلامی در سخنانی ضمن قدردانی از مجریان و ناظران به خاطر برگزاری انتخاباتی امن، سالم و رقابتی گفت: از جمله افتخارات نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران آن است که تشکیل همه‌نهادهای آن مبتنی بر رای و اراده مردم بوده و بر خلاف برخی کشورها که ژست دموکراسی می‌گیرند و تنها مدعی آن هستند، جمهوری اسلامی ایران به معنای واقعی به مردم‌سالاری عمل می‌کند. رئیسی با اشاره به حضور مردم در اقصی نقاط کشور در مرحله دوم انتخابات مجلس شورای اسلامی افزود: دلیل حقد و کینه دشمنان از این نظام و کشور نیز همین حضور و مشارکت مردم است و امیدواریم با رای مردم مجلس قوی در زمان مقرر خود شکل بگیرد و با تصویب قوانین و ریل‌گذاری مناسب برای کشور در کنار دولتی قوی، ایرانی قوی را رقم بزند.

▼ **ثبت رای قالیباف در دیس**

رئیس مجلس شورای اسلامی برای شرکت در انتخابات، به پردیس رفت. قالیباف گفت: «رای دادن یعنی حق تعیین سرنوشت خودمان و یعنی حق داریم از این طریق در نحوه اداره کشور در بخش‌های مختلف اثرگذار باشیم. در نظام مقدس جمهوری اسلامی، همه مسئولان در قوای مختلف با رأی مستقیم یا غیرمستقیم مردم انتخاب می‌شوند که بی‌شک اگر به‌دنبال ایجاد تحول و تغییر هستیم، نزدیک‌ترین پنجره برای دستیابی به این هدف، مشارکت در انتخابات است که همه سلاقی، نگاه‌ها، گروه‌ها و افراد بتوانند در آن حضور داشته باشند.»

▼ **جنتی: ملت به نظام جمهوری اسلامی آبرو بخشید**

احمد جنتی حوالی ظهر دیروز رای خود را ثبت کرد. دبیر شورای نگهبان با اشاره به اهمیت نقش مردم در تصمیم‌گیری‌های کشور گفت: «عزت و سربلندی نظام جمهوری اسلامی مدیون مردم عزیز ایران اسلامی است. مردم ایران از بهترین ملت‌ها هستند که همواره در عرصه‌های گوناگون برای دفاع از اسلام و ایران حضور داشتند و همواره به‌نظام جمهوری اسلامی آبرو بخشیدند.»

▼ **بازدید مخبر از ستاد انتخابات کشور**

محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور ضمن حضور و بازدید از وزارت کشور، رای خود را در صندوق الکترونیک مستقر در این ستاد ثبت کرد. مخبر گفت: «مرحله اول انتخابات مجلس شورای اسلامی در کمال امنیت و سلامت برگزار شد که از افتخارات دولت آیت‌الله رئیسی است و امیدوارم مردم عزیزمان در مرحله دوم انتخابات نیز مانند مرحله نخست با شور و نشاط در این انتخابات حضور داشته باشند و شاهد تکمیل نمایندگان مجلس شورای اسلامی که به فرموده امام‌راحل عصاره کشور است، باشیم.» مخبر با همراهی احمدوحیدی و سید محمدتقی شاهرچاغی، رئیس ستاد انتخابات، از کمپته فناوری ستاد

گزارش دو

از مهم‌ترین محورهای این دیدار بود. او گفت: «خداوند در قرآن کریم می‌فرماید ما انسان را کریم خلق کردیم؛ (وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ) یعنی ساختار خلقت بشر کریمانه است، لذا مسئولین باید تمام همت‌شان این باشد که با مردم کریمانه رفتار شود. ما ملتی بزرگ و بزرگ‌زاده ایم و دانشمندان بزرگی همچون ابن‌سینا و فارابی و امثال آن داریم، لذا شایسته است با مدیریت خوب، با ادب و احترام و براساس کرامت با مردم‌برخورد شود.» این مرج تقلید بر مدیریت منابع کشور و اهتمام مسئولین بر تولید و اشتغال در کشور هم تاکید کرد و گفت: «کشور ما دارای سرمایه‌های عظیم خدادادی است و باید از این سرمایه‌ها استفاده کرد اینکه امیرالمومنین می‌فرماید (مَنْ وَجَدَ مَاءً وَ تَرَابًا ثُمَّ افْتَقَرَ فَأَبْعَدَهُ اللَّهُ» یعنی کشوری که آب دارد، خاک دارد و نتواند خود را اداره کند، نیازمند به دیگران باشد خدا او را از رحمت دور کند! مسئولین باید این کلمات را مدنظر قرار دهند و بر تولید و اشتغال همت گمارزند تا فقر را از کشور ریشه‌کن کنند.» این سخنان در حالی از سوی جوادی آملی بیان شد که در ابتدای این دیدار رئیسی عنوان کرد که دولت سیزدهم تمام همت خود را بر توانمندسازی اقشار کمتربرخوردار و رفع فقر و مبارزه با فساد در تمامی لایه‌ها و حفظ کرامت مردم مصروف داشته است.

▼ **مردم، ستون دین هستند**

رئیسی همچنین صبح روز گذشته با آیت‌الله نوری‌همدانی یکی دیگر از مراجع تقلید ساکن قم دیدار کرد. نوری‌همدانی نیز بر شرایط سخت معیشتی مردم تاکید کرد و گفت: «امروز اقتصاد و معیشت مردم در سختی بسیار است و هر کجا قدم می‌گذارید مردم از گرانی و سختی زندگی می‌گویند. بر این اساس باید توجه کرد که همه فعالیت‌ها برای رفاه مردم باشد، خصوصاً فرهنگ و اقتصاد؛ باید داشته باشیم ستون دین همین مردم هستند.» در این دیدار رئیسی ضمن ارائه گزارشی از عملکرد دولت اظهار امیدواری کرد که ان‌شاءالله مشکلات باقی‌مانده حل خواهد شد.

▼ **رئییسی مدعی کاهش تورم و بیکاری شد**

آیت‌الله سبحانی به‌عنوان یکی دیگر از مراجع تقلید در دیدار با رئیس‌جمهور خواستار توجه بیشتر به مسائلی از جمله بهبود معیشت اقشار کم‌درآمد، مهار عوامل تورم‌زا در اقتصاد کشور، تلاش برای کاهش تصادفات جاده‌ای و توجه به ملاحظات دینی در ساخت مسکن شد. رئیسی هم در این دیدار عنوان کرد که آمارها و شاخص‌های اقتصادی نشان می‌دهد دولت در مسیر صحیح